

VEGETASJONSKART ØVRE FORRÅDALSSOMRÅDET, NORD-TRØNDELAG

Utarbeidet av
Asbjørn Moen, Simen Bretten og Lucie Kjelvik
Universitetet i Trondheim,
Det Kgl. Norske Videnskabers Selskab,
Museet, Botanisk avdeling, Trondheim 1976

VELTARBEIDET UTFØRT 1971 - 1973 av:
Simen Bretten, Karl Krostad Frisvoll, Lucie Kjelvik, Odd Kjærem, Terje Kløkk, Asbjørn Moen (faglig ansvarlig)

TEKNIKK FRAMSTILLING:
DKNVS, Museet, Botanisk avdeling i samarbeid
med Fjellanger Videre AS.
Trykket av Kallier & Tøft AS.
Ansvarelig: Odd Kjærem.

OPPDRAGSØYER:
DIREKTORATET FOR STATSKRAFTVERKENENORD-TRØNDELAGE ELEKTRISITETSVERK
Målestokk: 1:10 000
0 100 200 400 600 800 1000 m

SYMBOLER
(Symbols)
Vegetasjonsheter større enn ca. 1 da er figurert ut og gitt nummer. Noen få av de minste figurene
mangler nummer, men de er karakterisert av farge og symboler.

TRESJKILT: Trær > 2 m
BUSKSJKILT: Foredede planter 0,3 - 2 m
FELTSJKILT: Urter og gras, og foredede planter < 0,3 m
BUNNSJKILT: Moser og lav
SKOG: Kronedekning i tresjiktet > 10%
KRATT: Busksjiktet dekker > 20%

Når flere arter dominerer, angis den dominerende art med dekkende skogstraster, mens arter som utgjør
gjør mer enn ca. 20% av dekkningen er vist med tilleggssymbol.
Når flere arter dominerer, angis først den mest dominerende, deretter arter som utgjør mer enn ca. 20%
av det knyttede areal.

Skogkratt- bevisk areal	Tilleggssymbol	Granskog	<i>Picea abies</i> forest
+	+	Furu	<i>Pinus sylvestris</i> forest
o	o	Bjørkeskog	<i>Betula pubescens</i> forest
o	o	Gras	<i>Arrhenatherum</i> forest
o	o	Vierkratt	<i>Salix spp. scrub</i>
o	o	Andet kratt	<i>Scrub</i> other than <i>Salix</i>

H: HOGSTFLATE (Clear-felled areas)
For enheter av åpen myr (nr. 10, 12, 14, 16, 18) skilles det mellom tre typer som angis med symboler når
typen dekker mer enn 20% av figuren. Symbolene kombineres når det opptrer flere typer: * 4 1 4

T: TUVE (Hummocks)
Forekommer på forhøyninger med tørr overflate og dårlig næringsstilgang. Tuve-
vegetasjonen er ombrotrol eller fattig og lynnartedominert. Kan opptr i mosaikk
med rikere vegetasjon, og figuren er da klassifisert etter sin rikste del.

M: MATTE (Laws and carpets)
Omfatter fastmatte og mykmatte. Forekommer på hellende og flate myrer med
grunnvannsnivå vanligvis under torvoverflata. Tette eller glissent feltsjikt, og
mosene dekker i bunnen.

L: LØSBUNN (Mud bottom)
Forekommer på flate partier der grunnvannet står i dagen det meste av året. Over-
flata har liten bærsevne. Feltsjiktet er meget glissent og mosene dekker ikke i bunnen.

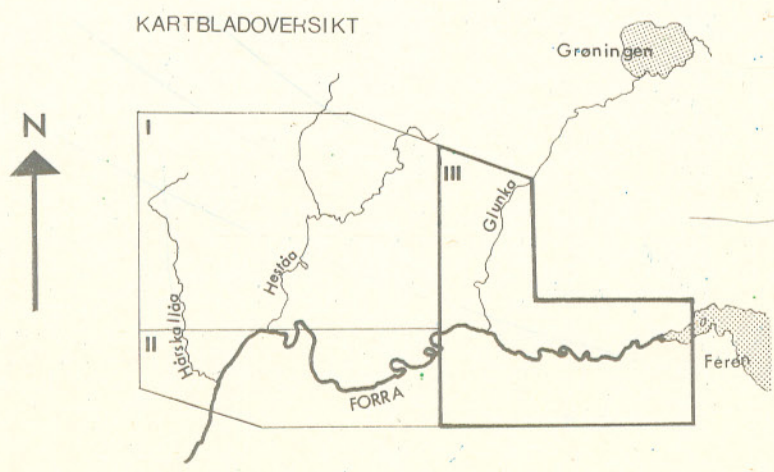
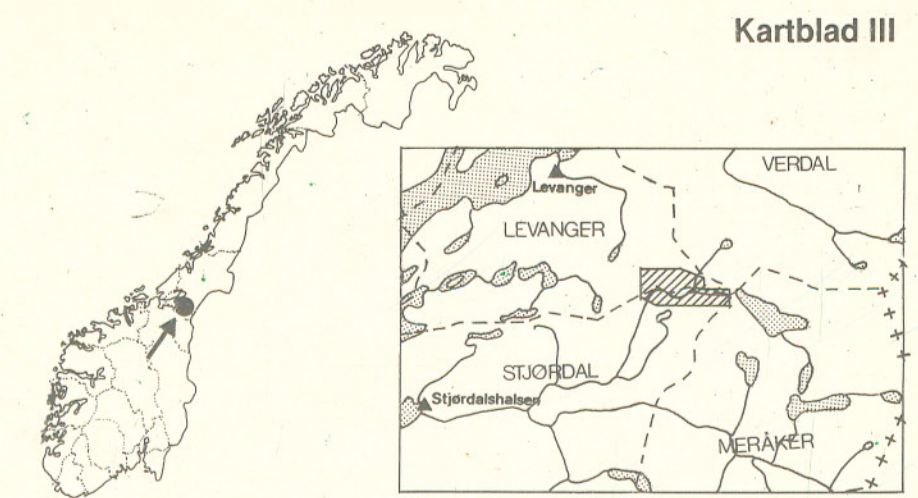
HØVEDENHETER (Primary units)

Sump- og kildvegetasjon
(Vegetation of swamps and springs)

6. HOGSTARRSUMP (Magnocaricion). Høgstarrar og felter elvsnelle dominere,
og bunnsjiktet mangler eller opptrer sparsomt. Artsfattig, men oftest høgeproduktive
samfunn. Grunnvannet er ofte stagnende og står over eller i jordoverflata. Forekommer
i kanten av tjern, stille elver og bekker.

9. TUVHOGSTARRSUMP (Mire hummocks). Typisk utforming domineres av 1-2 m
høgt, tett busksjikt. Felk- og bunnsjikt ligner enhet 6, og det fins gradvise overganger mot
denne enhet. Opptrer i områder med høgt grunnvannsnivå, der det er store grunnvann-
fluktasjoner eller grunnvannet er i bevegelse. Forekommer oftest i kanten mellom høg-
starrsump og fastmark.

RIKILDE (Catonero-Saxifragion aizoides). Vegetasjon omkring oppkommer av kalkrik
grunnvann. Vanligvis glissent busksjikt (av viert) og feltsjikt, mens bunnsjiktet er tett og
dominert av tuffmoser. Næringsrik kildeort. Decker små greider og angis med punkt-sym-
bol.

FARGER
(Colour code)
Vegetasjonsheter, eng og myr karakteriseres av feltsjikt og bunnsjikt. Busksjikt og tresjikt mangler
eller har varierende sammensetning.
Hver av de tre vegetasjonstypene har fått sin farge, markere targetone angir rikere type.
(For each colour, the darker the shade used, the higher the trophic grade of the community.)
Blå farge er brukt for vegetasjonstyper utenom myr som har høgt fuktighet i deler av, eller hele vekstperioden.

MODERAT SNØLEIE Sesongfuktig, påvirket av smeltvann

FUKTSKOG
FUKTENG OG FUKTHEI Relativt høgt grunnvannsnivå, som sjelden når opp i overflata.
SUMP/SAMFUNN Grunnvannet i eller nær overflata det meste av året

ÅPENT VANN Elver, større bekker og tjern

HEISERIE (Heath series). Feltsjiktet er dominert av lynn, stive gras med småle blad
og noen få urter. Bunnsjiktet er veivulvika og dominert av humoser (fatsjemeose, furu-
mose) og lav. Med unntak av de rikste typene, er dette artsfattig plantesamfunn med
podsoljord som er surt og fattig på tilgjengelige næringsstoffer. Når «fukttype»-
ummas, er jordmonn-ekstremt tørt.

ENGSERIE (Grassland series). Slette gras og urter dominerer, og vanligvis har disse
store, brede blad. Artsrikdommen er stor og lynn og lavarter mangler eller opptrer spredt.
Typene i engserien har brunjord, og tilgangen på fuktighet og næringsstoffer er vanligvis
veldig bedre enn for heiserien.

MYRSERIE (Mire series). Plantesamfunn på fuktige lokaliteter der døde plantedeler ikke
omsettes til jord, og avsettes som torv. Mange arter, særlig blant lynn og urter er
felles med henholdsvis hei- og engserien. Eksklusiv myrarter fins særlig blant halv-
grasene og torvmosene. Nedbørsmyr (ombrotrol myr) er ekstremt næringsfattig, kjed
den bare får næring gjennom nedbøren, og artsantallet er lågt. Jordvannsmyr (minerotrol
myr) får næring også fra mineraljorda, og det er økende næringsfang fra de fattige til
de rike typene. Artsantallet er stort for de rike typene.

MYRVEGETASJON (Mire vegetation)

Indelingen av myrene bygger på en ferdigdeling etter fuktighetsgradienten, og en tueling av hver av disse
enhetene i åpen og skogkrattbevisk myr. Videre differensiering i underenhetene skjer med symboler.
Enheter av åpen myr (nr. 10, 12, 14, 16, 18) differensieres med symboler i: tuve, matte og løsbunn.
Enheter av skogkrattbevisk myr (nr. 11, 13, 15, 17, 19) deles i henholdsvis skogbevisk og krattbevisk,
markert med symboler.
Nedbørsmyr har bare lynn i tresjiktet, mens de øvrige skogbeviske myrtyper som regel er dominert
av bjerk eller gran. Busksjikt mangler for nedbørsmyr, mens de krattbeviske jordbærmyrene er dominert
av vier eller bjerkkratt. Forekomst av skog og kratt viser et myr på overflata er relativt tørt, og med unntak
for skogbevisk nedbørsmyr er det liten torvdekke.

10. ÅPEN NEDBØRSMYR (Open boggy). 11. SKOGBEVISK NEDBØRSMYR (Wooded
boggy). Nedbørsmyr (ombrotrol myr) har et meget artsfattig feltsjikt uten grasser og med
få urter og halvgras. Lynnartene er vanlige og dominerer i tuvevegetasjonen og i enhet 11.
I disse typene er også humoser og lavarter vanlige, men oftest er bunnsjiktet dominert
av torvmoser. Lågproduktive typer i flatt eller svakt hellende terrenng. Dyp, ekstremt
næringsfattig torv.

12. ÅPEN FATTIGMYR (Open poor fen). 13. SKOGKRATTBEVISK FATTIGMYR (Wooded
or scrub-covered poor fen). Fattigmyr har tillegg til artene på nedbørsmyr og del mer nærings-
krevende arter, særlig starrarter. Sumpmatte domineres av tuffmoser. Fattigmyr
er de næringsfattigste av jordbærmyrene, men har mer næringsrik torv og vanligvis
høgere produksjon enn nedbørsmyrne. Helling og torvdekke varierer.

14. ÅPEN INTERMEDIÆRMYR (Open intermediate fen). 15. SKOGKRATTBEVISK
INTERMEDIÆRMYR (Wooded or scrub-covered intermediate fen). Intermediærmyr har
de fleste artene felles med fattigmyr, men i tillegg kommer arter felles med rikmyr. Mer
næringsrik torv og vanligvis høgere produksjon enn for fattigmyr. Helling og torvdekke
varierer.

16. ÅPEN RIKMYR (Open rich fen). 17. SKOGKRATTBEVISK RIKMYR (Wooded or
scrub-covered rich fen). Rikmyr har en rikke næringskrevende arter som mangler på de
fattigere myrene. Brunmosene (brunklommose, makkmosse, stjernemosse) dominerer i bunnen.
Vanligvis høgt produksjon; næringsrik torv. Helling og torvdekke varierer.

18. ÅPEN EKSTREMRIKMYR (Open extremely-rich fen). 19. SKOGKRATTBEVISK
EKSTREMRIKMYR (Wooded or scrub-covered extremely-rich fen). Ekstremrikmyr har
tillegg til artene på rikmyr og del særlig kalkkrevende arter. Høgeproduktiv; næringsrik torv
med særlig høgt kalkinnhold. Ofte hellende myr med tynn torv.

Fuktskogvegetasjon (Damp forest vegetation)

20. RØSSLYNG-FUKTFURUSKOG (Damp Barbiophozio-Pinetum). Glissen furuskog.
Feltsjiktet er dominert av lynnarter (resslyng, krekling, blokkebær o.a.) og bunnsjiktet
av humoser og torvmoser. Ligner enhet 40, men inneholder fuktighetskrevende arter
som molle og torvull i noen utforminger og også blåbærveilig. Det kan også være
store likheter med enhet 11, 13 og 22. Artsfattig, lågproduktiv type på dårlig drenert
sediment og morene. Tykt, næringsfattig råhumuslag med podsolprofil. Middels sneedekke.

22. BLÅBÆR-FUKTFURUSKOG (Chamaemoro-Piceetum). Tett granskog. Blåbær domi-
nerer i feltsjiktet, der molle og skogsnelle er vanlige og tykke arter som skiller mot
enhet 42. Torvmoser og humoser dominerer i bunnen. Artsrikere og med høgere
produksjon enn enhet 20, og med mer næringsrik råhumuslag. Forekommer i områder med
dårlig drenert sediment og morene. Jordsmønnet har tynt forvåg. Middels sneedekke.

Skogvegetasjon (på fastmark) (Forest on mineral soils)

40. LYNGRIK FURUSKOG (Barbiophozio-Pinetum). Glissen furuskog. Feltsjiktet domi-
nert av røsslyng og krekling, bunnsjiktet av moser og lav. Artsfattig og lågproduktiv type
på grunnfjeldig knauser, lærer og magre sediment og morene. Grunt, fattig podsol-
profilsmønnet. Tynt sneedekke.

42. BLÅBÆR/REGNEBØRRESKOG (Eu-Piceetum). Tett granskog der busksjikt av enier
forekommer. Blåbær dominerer feltsjiktet og bunnsjiktet domineres av humoser.
Enheter omfatter tre typer som det ikke er skilt mellom på kartet: Blåbærtype, små-
bregnetype (der fugletegn, hengving og sauetegn er vanlige og dels dominerende
sammen med blåbær) og stortregnetype (der skogbunke er vanlig i tillegg til de nevnte
arterne). Enheter er generelt artsrikere og har høgere produksjon enn enhet 40, og særlig
gjelder dette bregnetypene. Forekommer på morengrunn og sediment med middels
vannfyring og næringsstilgang. Velutvikla podsoljordsmønnet som er rikstet for bregne-
typer. Middels sneedekke.

48. GRASURTERIK GRANSKOG (Melico-Piceetum s.l., pro parte). Utformingen av
tre- og busksjikt varierer, jfr. enhet 58. Gras og urter dominerer i et tett feltsjikt, mens
bunnsjiktet av moser er variert. Artsrik og høgeproduktiv type som fins på morengrunn
og sediment med god vannføring og næringsstilgang. Brunjord eller overgangstyper
mellom brunjord og podsol. For en stor del kulturbetinge, og ved opphør av slått og beite,
vil deler utvikles mot enhet 42 eller 48.

49. HØGSTAUDEBØRRESKOG (Aconito-Piceetum). Tett granskog, ofte med innslag av
bævekog, jfr. enhet 11 i tillegg til artene i enhet 48, opptrer kraftfullt, høge urter og gras.
Stort artsantall og meget høgeproduktiv. Krever næringsrik tilgang og forekommer
vanligst på skygfulle, fuktige lokaliteter, ved bekker o.l. Brunjord. Tykt sneedekke. Ved
kulturbetingning utvikling mot enhet 48.

52. BLÅBÆR/REGNEBØRRESKOG (Eu-Piceetum with *Betula pubescens*). Bjerk
dominerer tresjiktet, mens også skogsnelle er vanlig og dominerende i bunnen. Artsrik
i «blåbær/bregne»-skogene enn innslaget ved høge og lavt, og enheter er
vanligst i skoggransa. Når en ser bort fra tresjiktet, passer beskrivelsen av enhet 42.

58. GRASURTERIK BJERKESKOG (Melico-Piceetum s.l., pro parte, with *Betula
pubescens*). Bjerk dominerer i tresjiktet, og dette skiller mot enhet 48. Gras opptrer
vanlig, og dessuten forekommer or og hegg. Forvåg henvises til beskrivelsen av enhet 48.

59. HØGSTAUDEBØRRESKOG (Aconito-Piceetum with *Betula pubescens*). Bjerk
dominerer i tresjiktet, mens gran, or og hegg også er vanlige. Når en ser bort fra tresjiktet,
passer beskrivelsen av enhet 48.

Fukthei- og fuktengvegetasjon (Damp heath and damp grassland vegetation)

60. RØSSLYNGFUKTHEI (Damp *Calluna* heath). Feltsjiktet er dominert av røsslyng og
andre lynnarter. I noen utforminger er enheten også blåbærges av de vanligste artene.
Dessuten forekommer andre fuktighetskrevende arter som molle og torvull. Humoser
dominerer i bunnen der også torvmoser og lav opptrer vanlig. Artsfattig og lågproduktiv
type på dårlig drenert mark. Tykt, næringsfattig råhumuslag og vanligvis podsolprofil.
Tynt-middels sneedekke.

64. RIK FUKTHEI (Damp herb-rich heath). De dominerende arter i feltsjiktet er ofte de
sammne som for enhet 60, men i tillegg inngår kalkkrevende arter som bjørnbrodd,
fjellstjerne, kalknapp og svarttopp. også i bunnsjiktet inngår en rekke kalkkrevende
arter, og generelt gjelder at enheten har stor artsrikdom. Overgangstyper mot de rike
myrene forekommer. Enheten opptrer i bratt terrenng over kalkrik berg. Jordsmønnet er
vanligvis tynt, sumpet middels.

68. FUKTENG (Lactucion alpinae s.l., pro parte). Vier og andre arter danner busksjikt,
mens gras og låge urter dominerer i et tett og ofte meget artsrik feltsjikt. Bunnsjiktet
er dominert av moser, men ofte er det sparsomt utvalgt. Høgeproduktiv type som fins
på årevaser og i andre områder med god drenering. Laks, ved bekker. Sand-
holdig jordsmønnet.

Fjellvegetasjon (Mountain vegetation)

70. GREPLYNG-RABBESIVHEI (Arctostaphylo-Cetrarion nivalis s.a.s.). Feltsjiktet er
dominert av lågkorte lynnarter, bunnsjiktet av moser og lav. Artsfattig og lågproduktiv
enhet på kalkfattige, tørre knauser og morenshauger. Tynt jordsmønnet med dårlig utvikla
podsolprofil. Forekommer på vindspesjerte steder med manglende eller tynt sneedekke.

72. BLÅBÆR-BÅLLYNGHEI (Phyllobotryo-Vaccinon myrtill). Blåbær dominerer vanligvis
i feltsjiktet, men også fjellkrekling og dvergbjerk kan dominerer i bunnen. Dominerer
moser, og særlig er humosene vanlige. Fins i ei sone nedenfor rabbesivheiene og har
høgere produksjon, bedre næringsstilgang og vannføring, og djupere og mer lang-
varig sneedekke enn enhet 70. Jordsmønnet har podsolprofil.

73. FINNSKJEGG-STIVSTARHEI (Nardo-Caricion bigelowii s.l.). Finnskjegg dominerer
i feltsjiktet, mens mosene dominerer i bunnen. Lågt artsantall og låg/middels produks-
jon. Forekommer på fuktig grunn, som regel i forenkninger og leskkravninger nedfor
enhet 72, med djupere og mer langvarig sneedekke. Jordsmønnet har dårlig utvikla
podsolprofil.

75. REINROSEHEI (Kobresio-Dryadion a.s.l.). Reinrose og bergstarr dominerer felts-
sjiktet, og gråmose er vanlig i bunnen. Elers er det mye åpen grus og stein. Artsantallet
er stort med mange kalkkrevende arter, men produksjonen er låg/middels. Forekommer
på vindspesjerte knauser med tynt jordlag over kalkrik bergart. Tynt sneedekke.

Kulturbetinge enhet (Anthropogenic vegetation unit)

SETERVOLL (Summer farm (alm) meadows). Åpne voller med tett og frodig feltsjikt
dominert av grasser. Heterogen enhet der den opprinnelige vegetasjonstypen varierer.
Menneske aktivitet gjennom rydding, slått, gjødsling og husdyrbeite har omformet
den opprinnelige vegetasjon. Overgangstyper mot enhet 48 forekommer.

Når vegetasjonshetene har anerkjente platesosiologiske bennevelser, er disse satt i parentes. Det
høghettes til «BP» (Nordens nr. 7 (1971) og nr. 11 (1973)).
Mer utdelt forklaring til kartet i egen rapport.

Phytosociological terms, if widely used in the literature, have been added in brackets after each respective
vegetational unit; «BP» = Nordens nr. 7 (1971) and 11 (1973).
For further explanations see separate booklet.

